

නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය - 2014

නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ සහ එහි පරිපාලිත සමාගම්වල 2014 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, ස්කන්ධය වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය හා වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ අනෙකුත් පැහැදිලි කිරීමේ තොරතුරුවල සාරාංශයකින් සමන්විත 2014 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13(1) වගන්තිය සහ 1978 අංක 41 දරන නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය පනතේ 10 වගන්තිය සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවෙහි ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. මුදල් පනතේ 14(2)(සී) වගන්තිය ප්‍රකාර අධිකාරියේ වාර්ෂික වාර්තාව සමඟ ප්‍රකාශයට පත්කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

1.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ වගකීම

මෙම ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරවූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

1.3 විගණකගේ වගකීම

මාගේ විගණනය මත පදනම්ව මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීම මාගේ වගකීම වේ. මා විසින් උත්තරීතර විගණන ආයතනයන්ගේ ජාත්‍යන්තර විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ISSAI 1000 – 1810) අනුරූප ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මාගේ විගණනය සිදු කරන ලදී. ආචාර ධර්මවල අවශ්‍යතාවන්ට මම අනුකූලවන බවට සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරවන්නේද යන්න පිළිබඳ සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාගැනීම පිණිස විගණනය සැලසුම්කර ක්‍රියාත්මක කරන බවට මෙම ප්‍රමිති අපේක්ෂා කරයි.

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන අගයන් සහ හෙළිදරව්කිරීම්වලට උපකාරී වන විගණන සාක්ෂි ලබාගැනීම පිණිස පරිපාටි ක්‍රියාත්මක කිරීම විගණනයට ඇතුළත් වේ. තෝරාගත් පරිපාටීන්, වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් අවදානම් තක්සේරු කිරීම් ද ඇතුළත් විගණකගේ විනිශ්චය මත පදනම් වේ. එම අවදානම් තක්සේරුකිරීම්වලදී, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අධිකාරියේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට සහ සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීමට අදාළ වන්නා වූ අභ්‍යන්තර පාලනය විගණක සැලකිල්ලට ගන්නා නමුත් අධිකාරියේ අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳ මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි. කළමනාකරණය විසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය හා යොදාගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය ඇගයීම මෙන්ම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ත ඉදිරිපත් කිරීම පිළිබඳ ඇගයීමද විගණනයට ඇතුළත් වේ. විගණනයේ විෂය පථය සහ ප්‍රමාණය තීරණය කිරීම සඳහා 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13 වගන්තියේ (3) සහ (4) උපවගන්ති වලින් විගණකාධිපති වෙත අභිමතානුසාරී බලතල පැවරේ.

මාගේ විගණන මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් හා උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.4 තත්ත්වගණනය කළ විගණන මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 2.2 හා 2.3 ඡේදයන්හි දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්ත්වගණනය කරනු ලැබේ.

2. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

2.1 තත්ත්වගණනය කළ මතය - සමුහය

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු වලින් වන බලපෑම හැර, මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලින් 2014 දෙසැම්බර් 31 දිනට නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ සහ එහි පරිපාලිත සමාගම්වල මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

තත්ත්වගණනය කළ මතය - අධිකාරිය

මෙම වාර්තාවේ 2.3 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු වලින් වන බලපෑම හැර, මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලින් 2014 දෙසැම්බර් 31 දිනට නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

2.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම - සමුහය

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී අධිකාරියේ පරිපාලිත සමාගම් වූ ලංකා රෙස්ට් හවුස් (පෞද්ගලික) සමාගම සහ නාගරික ආයෝජන හා සංවර්ධන සමාගමේ විගණනය කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන ද වෝටර්ස් ඒජ් ලිමිටඩ් හා පැලියගොඩ වෙයාර් හවුස් සංකීර්ණ සමාගමේ 2014 වර්ෂයට අදාළ විගණනය නොකරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගෙන තිබුණි. තවද අධිකාරියේ හිමිකාරත්වය ඉහත පරිපාලිතයන් සඳහා සියයට සියක් විය.
- (ආ) අධිකාරියේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල වෝටර්ස් ඒජ් පරිපාලිත සමාගමේ ආයෝජන වටිනාකම පසුගිය වර්ෂවලදී රු.10 ක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා තිබුණු අතර ප්‍රචර්තන වර්ෂයේදී එය රු.මිලියන 842.5 ක් ලෙස දක්වා තිබුණි. එසේ වුවද අධිකරණ නියෝගයක් මත අධිකාරිය වෙත පවරා තිබුණු පරිපාලිත සමාගමේ වත්කම්වල ප්‍රත්‍යාගණනය කළ වටිනාකම වූ රු.මිලියන 1,791 ක අගය මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා නොතිබුණි.
- (ඇ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ අධිකාරියේ ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි බැහැර කිරීමේ ලාභය ලෙස රු.92,069,492 ක අගයක් අධිකාරියේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා තිබුණ ද සමුහයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල එම වටිනාකම සංචිතයක් ලෙස දක්වා නොතිබුණි.
- (ඈ) සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට පරිපාලිත සමාගම්වල රු.මිලියන 191.47 ක් වූ ණයගැතියන් පිළිබඳ විස්තර සමුහයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල දක්වා නොතිබුණු අතර ඒ වෙනුවෙන් බොල්ණය ප්‍රතිපාදනයක් ද කර නොතිබුණි.
- (ඉ) අධිකාරියේ ප්‍රධාන නිලධාරීන් පරිපාලිත සමාගම්වල සභාපති හා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය ලෙස පහත පරිදි පත්කර තිබුණි.

අධිකාරියේ තනතුර	පරිපාලිත සමාගම්වල දරණ තනතුර	පත්කර ඇති පරිපාලිත සමාගම් ගණන
සභාපති	සභාපති	03
වැඩ බලන අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්	අධ්‍යක්ෂක	02
අතිරේක අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්	අධ්‍යක්ෂක	02
නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (මුදල්)	අධ්‍යක්ෂක	02

2.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම - අධිකාරිය

2.3.1 ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති

පහත සඳහන් අනුකූල නොවීම් නිරීක්ෂණය විය.

(අ) ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය වාර්තාකරන ප්‍රමිති 07

සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට පැවති ස්ථාවර තැන්පතු වල සාධාරණ අගය ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය වාර්තාකරන ප්‍රමිති අංක 07 (SLFRS) අනුව ගැලපීමේදී සිදුවූ හානි කරන ලාභය වන රු.9,867,732 ක් මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල වෙනම නිරූපනය නොකර ස්ථාවර තැන්පතු පොලී ආදායමට ගලපා තිබුණි.

(ආ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති 01

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (i) සමාලෝචිත වර්ෂයේ පළාත් පාලන ආයතනවලට ආපසු ගෙවිය යුතු ත්‍යාගයම් කුලිය වූ රු.මිලියන 796.7 ක් අධිකාරියට ලැබිය යුතු ත්‍යාගයම් කුලී රු.මිලියන 779.8 කට හිලවකර මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා තිබුණි.
- (ii) පහත සඳහන් ගණුදෙනු වෙනුවෙන් ප්‍රමාණවත් හෙළිදරව් කිරීම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා නොතිබුණි.
  - රු. 127,147,392 ක අත්තිකාරම් මුදල් ලැබීම.
  - අධිකාරියට අදාල රු.18,575,928,400 ක විලම්භිත කුලී ආදායම.
  - ස්කන්ධය වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශයේ දක්වා ඇති රු.6,712,422 ක වෝටර්ස් එජ් ලිමිටඩ් පරිපාලිතයට අදාල ගැලපීම හා රු.207,573,921 ක ඉඩම් තක්සේරු වටිනාකම නිවැරදි කිරීම.
  - පැලියගොඩ වෙයාර්හවුස් සංවර්ධන සමාගමේ ආයෝජිත වටිනාකම පහත වැටීම වෙනුවෙන් කරන ලද රු.499,999,930 ක වෙන්කිරීම.
  - විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනයේ දක්වා තිබූ රු.948,536,119 ක කුලී අත්තිකාරම් (Key money) ලැබීම.

(ඇ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති 07

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (i) සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ආදායම් බදු ලෙස රු.130,071,167 ක් ගෙවා තිබුණද මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය තුළ එය රු.125,386,786 ක් ලෙස දැක්වීම නිසා රු.4,684,381 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය.
- (ii) විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනයේ ලාභයට ගලපා තිබුණු රු. 1,553,648 ක කාර්යාල උපකරණ හා ලිබඩු අපහරණ ලාභය මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය පිළියෙල කිරීමේදී බදු පෙර ලාභයෙන් අඩුකර නොතිබුණි.
- (iii) සමාලෝචිත වර්ෂයේ අධිකාරියේ ණය පොලී ගෙවීම හා පොලී ලියාගැරීමේ පිරිවැය පිළිවෙලින් රු. 267,269,411 ක් හා රු.272,092,480 ක් මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනයේ මූල්‍ය ක්‍රියාකාරකම් යටතේ වෙන් වෙන්ව දක්වා නොතිබුණි.

(ඈ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති 08

ස්කන්ධය වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය තුළ පෙර වර්ෂ ගැලපීම ලෙස දක්වා තිබූ ඉඩම් තක්සේරු වටිනාකමේ වෙනස වූ රු. 257,909,794 ක් විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනයට ගෙන නොතිබුණි.

(ඉ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති 12

2014/2015 වර්ෂය සඳහා බදු ගණනයේදී ප්‍රසාද දීමනා ලෙස ගෙවූ රු.19,430,337 ක් අඩුකර තිබුණද ඒ තුළ රු.14,900,398 ක උපයන වට ගෙවීම් බදු අඩු නොකළ ප්‍රසාද දීමනා අන්තර්ගත වී තිබීම හේතුවෙන් බදු අයකල හැකි ආදායම රු.14,900,398 කින් ඌණ ගණනය වී තිබුණි.

(ඊ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති 16

අධිකාරිය කුලී පදනම මත ලබාදී ඇති ඉඩම් බොහොමයක්, කල් බදු ගැණුම් කරුවන් විසින් එකී ඉඩම්, අධිකාරියේ අවසරය මත තෙවන පාර්ශවයකට ඇපයට තබා මූල්‍ය පහසුකම් ලබාගෙන තිබුණද ඒ පිළිබඳ ප්‍රමාණවත් හෙළිදරව් කිරීම් මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල දක්වා නොතිබුණි.

(උ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති 17

මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයෙහි සඳහන් රු.මිලියන 18.6 ක් වූ විලම්භිත කල්බදු කුලී (Deferred Lease Rent) සම්බන්ධව ප්‍රමාණවත් හෙළිදරව් කිරීම් මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල සිදුකර නොතිබුණි.

(ඌ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති 18

සපයනු ලබන සේවා ආදායම් (Fees for the Service Rendered) හඳුනා ගැනීමේ ගිණුම් ප්‍රතිපත්තිය, ප්‍රමිතියේ 20 හා 26 ඡේද වල සඳහන් නියමයන්ට අනුකූල නොවූ අතර සමාලෝචිත වර්ෂයේ ආයෝජිත දේපල උපලබ්ධියෙන් ලද රු.92,069,492 ක ආදායම, විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනයේ වෙනත් ආදායම් ශීර්ෂය යටතේ දැක්විය යුතු වුවද එය මෙහෙයුම් ආදායම් යටතේ දක්වා තිබුණි. එසේම අධිකාරිය විසින් මාසික කුලී ආදායම සහ බදුකුලී ආදායම මත එකතු කරනු ලබන ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු (NBT) පිළිවෙලින් රු.13,346,773 ක් සහ රු.50,282,413 ක් සමාලෝචිත වර්ෂයේ ආදායමට ගැලපීම මත වර්ෂයේ හඳුනාගත් ආදායම රු.63,629,186 කින් අධිගණනය වී තිබුණි.

(එ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති 19

සේවක ප්‍රතිලාභ ගෙවීම් සම්බන්ධව සහ ප්‍රතිලාභ ගණනය කිරීමට පාදක කරගත් පදනම පිළිබඳව ප්‍රමාණවත් හෙළිදරව් කිරීමක් මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල සිදුකර නොතිබුණි.

(ඒ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති 20

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- i මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ ස්කන්ධය හා වගකීම් යටතේ දක්වා තිබුණු රු. 1,001,234,894 ක රාජ්‍ය ප්‍රදාන ලැබීම් මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ ජංගම නොවන වගකීම් යටතේ විලම්භිත වගකීම් ලෙස ගිණුම්ගතකර නොතිබුණි. ඒ හේතුවෙන් ජංගම නොවන වගකීම් එම ප්‍රමාණයෙන් ඌණ ගණනය වී තිබුණි.
- ii කතරගම වෙළඳසැල් ඉදිකිරීම් සඳහා ලැබුණු රු. 64,750,000 ක රාජ්‍ය ප්‍රදානයෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයට අදාල රු. 1,295,000 ක් විලම්භිත ආදායම් (Differed income) ලෙස විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනයට නොගැනීම හේතුවෙන් ආදායම එම ප්‍රමාණයෙන් ඌණ ගණනය වී තිබුණි.

(ඔ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති 40

අධිකාරිය ආයෝජිත දේපල තක්සේරු කිරීම සඳහා යොදාගනු ලබන ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිය ප්‍රමිතියට අනුකූල නොවුණි. එසේම ඉදිකිරීම් නිමකර ජනතාව පදිංචිකර ඇති නිවාස ව්‍යාපෘති වල පිරිවැය රු.මිලියන 13 ක් වූ වෙළඳ තොග ජංගම නොවන වත්කම් යටතේ දක්වා තිබුණු අතර ඒ පිළිබඳව ප්‍රමාණවත් හෙළිදරව් කිරීම් කර නොතිබුණි.

2.3.2 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල පවතින පහත සඳහන් අසාමන්‍ය ශේෂ පිළිබඳ විගණනයේදී සෑහීමට පත්විය නොහැකි විය.
  - i. කෙරීගෙන යන වැඩ ගිණුමෙහි ව්‍යාපෘති 02 කට අදාළව රු.10,711,099 ක අසාමාන්‍ය බැර ශේෂයක් හා ආපසු ගෙවිය යුතු තානායම් කුලී ගිණුමේ රු.779,821,387 ක අසාමාන්‍ය හර ශේෂයක් පැවතිම.
  - ii. සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට පිළියෙල කර තිබුණු ශේෂ පිරික්සුම තුළ රු.104,123,867 ක හඳුනා නොගත් ශේෂයක් දක්වා තිබීම.
  - iii. අධිකාරිය විසින් රියල් එස්ටේට් එක්ස්චේන්ජ් පෞද්ගලික සමාගමට ගෙවිය යුතු රු.622,457,270 ක් අධිකාරියේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා නොතිබීම.
  - iv. අධිකාරියට අයත් බැඳ්දගාන, මාදිවෙල සහ දෙපානම පිහිටි වෙළඳපල වටිනාකම රු.142,520,000 ක් පමණ වන පර්චස් 194.79 ක් වූ ඉඩම් 4ක් හඳුනාගෙන ගිණුම්ගත කර නොතිබීම.
  - v. සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල නාගරික නිවාස වැඩසටහන් වලට අදාළ ගෙවිය යුතු අත්තිකාරම් ගිණුමේ ආරම්භක ශේෂය ශුන්‍ය ලෙස දක්වා තිබුණද ලෙජර් ගිණුම අනුව එහි ශේෂය රු. 24,851,960 ක් වීම.

තවද ඉකුත් වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල අවසාන ශේෂ සහ සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ආරම්භක ශේෂ අතර නොගැලපීම් රාශියක් තිබුණුවත් තහවුරු විය. ඒ මත අධිකාරියේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා ඇති එක් එක් ශේෂයන්හි නිවැරදිතාවය සහ විශ්වාසවන්තභාවය පිළිබඳ සෑහීමකට පත්විය නොහැක.

- (ආ) ආපසු ගෙවිය යුතු සේවාදායක තැන්පතු ලැබීම් ගිණුමේ සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට ශේෂය රු.4,458,767,920 ක් වුවත් එම ගිණුමට අදාළ නොවන හඳුනා නොගත් රු.1,166,567,929 ක හර ශේෂයක් ගලපා තිබීම හේතුවෙන් එම ගිණුම එම වටිනාකමින් උණ ගණනය වී තිබුණි.
- (ඇ) තුරග තරඟ පිටිය නවීකරණය කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය යටතේ රු.මිලියන 43.9 ක් වැයකර මිලට ගෙන තිබුණු පුටු, වායු සමීකරණ පද්ධති සහ විදුලි සෝපාවක් අදාළ වත්කම් වර්ගීකරණ ප්‍රතිපත්තිය අනුව වර්ගීකරණය කර අදාළ ක්‍ෂය අනුපාතයන් අනුව ක්‍ෂය කරනු වෙනුවට එම වත්කම්, මතුපිට ව්‍යුහය (Super Structure) යටතේ එක් වත්කමක් ලෙස ගිණුම්ගත කර තිබීම නිසා සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා එම වත්කම් වෙනුවෙන් රු. 6,955,502 ක ක්‍ෂය ප්‍රතිපාදනය ගිණුම්වලින් අත්හැරී තිබුණි. එසේම උක්ත ව්‍යාපෘතිය සඳහා රු. 10,850,000 ක (වැට් රහිත) පිරිවැයක් යටතේ මිලදී ගෙන තිබුණු විදුලි ජනක යන්ත්‍රය ස්ථාවර වත්කමක් ලෙස හඳුනා ගත යුතු වුවද එය සංවර්ධන වියදමක් ලෙස ගිණුම් ගත කර තිබුණි.
- (ඈ) ස්ථාවර තැන්පතුවට අදාළව ලැබිය යුතු රු.2,818,991,301 ක් වටිනා පොළී නිවැරදිව ගණනය නොකිරීම හේතුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට වූ ස්ථාවර තැන්පතු වටිනාකම රු.553,475 කින් අධිගණනය වී තිබුණි.
- (ඉ) එකතුව රු.114,066,129 ක් වූ තානායම් ණයගැතියන් සඳහා සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට රු.169,919,893 ක බොල්ණය වෙන්කිරීම හේතුවෙන් ණයගැති ශේෂය ඉක්මවා රු.55,853,764 ක් බොල්ණය සඳහා ප්‍රතිපාදනය කර තිබුණි.

- (ඊ) අධිකාරිය විසින් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී කෙරීගෙන යන වැඩ ලෙස ගිණුම්ගත කර තිබූ රු.214,132,917 ක් ආයෝජිත දේපලවලට මාරු කිරීමට ජර්නල් සටහනේ අනුමත කර තිබුණද, එම වටිනාකම ආයෝජිත දේපල යටතේ ගිණුම්ගත කර නොතිබුණි.
- (උ) ව්‍යාපෘති මෙහෙයුම් වියදම් ලෙස විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනයට ගලපා තිබූ ව්‍යාපෘති 4 ක රු.3,574,048 ක වියදම, බදු පෙර ලාභය තුළ ගලපා තිබියදී , නැවත බදු අයකළ හැකි ආදායම ගණනයේදී සුදුසුකම්ලත් වියදම් යටතේ අඩුකර තිබුණි. ඒ හේතුවෙන් බදු අයකළ හැකි ආදායම එම වටිනාකමෙන් උන ගණනය වී තිබුණි.
- (ඌ) සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා ගෙවන ලද මුළු ආර්ථික සේවා ගාස්තුව ආදායම් බදු වලට ගලපා තිබුණද සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට ලැබිය යුතු රු.4, 683,844 ක ආර්ථික සේවා ගාස්තු මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ දක්වා නොතිබුණි.
- (එ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසාන කාර්තුව සඳහා ගෙවිය යුතු ආර්ථික සේවා ගාස්තුව වූ රු.2,301,357 ක් මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල දක්වා නොතිබුණි.
- (ඵ) මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ ජංගම වත්කම් යටතේ දැක්විය යුතු වත්කම් අයිතම 3කට අදාල රු.මිලියන 14,358 ක් ජංගම නොවන වත්කම් යටතේ දක්වා තිබුණි.
- (ඹ) ටෙන්ඩර් තැන්පතු ගිණුමට රු.5,211,347 ක වටිනාකමින් යුත් හර ශේෂයක් ගලපා තිබීම හේතුවෙන් එම ගිණුම එම වටිනාකමින් උන ගණනය වී තිබුණි.
- (ඹ) මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා තිබුණු ආපසු ගෙවිය යුතු ඉඩම් විකිණීමේ අත්තිකාරම් ගිණුමට බැර නොකළ යුතු රු.538,635,413 ක වටිනාකමක් ගැලපීම හේතුවෙන් එම ගිණුම එම වටිනාකමින් උන ගණනය වී තිබුණි.
- (ක) සමාලෝචිත වර්ෂයේ ඉඩම් වන්දි තැන්පතු ලෙස ලැබුණු රු.8,342,800 ක් කෙරීගෙන යන වැඩ ලෙස ගිණුම්ගත කර තිබුණි.

2.3.3 නොසැසඳුණු ගිණුම්

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා තිබුණු අයිතමයන් 16 ක එකතුව රු.මිලියන 100,920 ක අගය හා ඊට අදාල උපලේඛනවල එම එකතුව රු.මිලියන 97,855 ක් වූයෙන් රු.මිලියන 3,065 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය.
- (ආ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට අධිකාරියේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව ලංකා රෙජිට් හවුස් සමාගමේ සහ නාගරික ආයෝජන සංවර්ධන සමාගමේ ජංගම ගිණුම් ශේෂයන්ට අදාල රු. 832,727 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය.
- (ඇ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය අනුව පාරිතෝෂික වෙන්කිරීම් රු.39,928,132 ක් වුවද, විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනයට අනුව එය රු.44,956,857 ක් වූයෙන් ඒ අතර රු.5,028,725 ක වෙනසක් විය.
- (ඈ) සමාලෝචිත වර්ෂයට අදාල ආදායම් බදු ප්‍රමාණය රු.146,053,702 ක් වුවද ආදායම් බදු ගණනය කිරීමේ උපලේඛණය අනුව එය රු.149,275,738 ක් වූයෙන් ඒ අතර රු.3,222,036 ක වෙනසක් විය.
- (ඉ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට විශ්‍රාම පාරිතෝෂික වෙන්කිරීම් ගිණුමේ ශේෂය රු.218,090,085 ක් ආයුගණන වාර්තාවට අනුව එම ශේෂය රු.205,665,985 ක් විය.

2.3.4 ලැබිය යුතු හා ගෙවිය යුතු ගිණුම්

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) අධිකාරියේ සේවකයන් වෙත විවිධ කාර්යයන් සඳහා අවස්ථා 68 කදී ලබාදුන් අත්තිකාරම් වලින් රු.5,327,356 ක අත්තිකාරම් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විටත් නිරවුල් කර නොතිබුණි.
- (ආ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට අධිකාරියේ මාසික කුලී ණය ගැනි ශේෂය රු.188,463,895 ක් වූ අතර ඉන් රු.85,967,943 ක් වර්ෂයකට වඩා පැරණි විය. මෙය මාසික කුලී ණයගැනි වටිනාකමෙන් සියයට 45 ක් විය.
- (ඇ) නාගරික නිවාස වැඩසටහන් වලට අදාළ ගෙවිය යුතු අත්තිකාරම් උපලේඛනයෙහි 1979 ජනවාරි 01 දිනට ඇතුළත් රු.158,869,375 ක්, ආපසු ගෙවිය යුතු ඉඩම් අත්තිකාරම් ගිණුමේ 1986 අප්‍රේල් 25 දිනට පැවති රු.7,433,898 ක් , ආපසු ගෙවිය යුතු සේවාදායක තැන්පතු ලැබීම් ගිණුමේ 1989 දෙසැම්බර් 31 දිනට පැවති රු.94,095,613 ක් සහ 1990 දෙසැම්බර් 31 දිනට ගිණුම්ගත කර තිබූ ගෙවිය යුතු කුලී අත්තිකාරම් රු.767,213 ක ශේෂයන් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විටත් නිරවුල් කිරීමට පියවර ගෙන නොතිබුණි.
- (ඈ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට අධිකාරිය විසින් විවිධ ව්‍යාපෘති සඳහා කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ට ලබා දී තිබුණු නිරවුල් නොවූ අත්තිකාරම් ශේෂය රු.බිලියන 7.9 ක් වූ අතර එයින් රු.බිලියන 0.78 ක් වර්ෂ 2 ක් ඉක්මවා තිබුණු අතර රු. බිලියන 2 ක් වර්ෂ 1-2 ක් අතර ඒවා විය.
- (ඉ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට කුලී ණයගැනියන්ගෙන් ලැබිය යුතු දඩ මුදල් වටිනාකම රු.101,789,415 ක් වූ අතර ඉන් වර්ෂයකට වඩා වැඩි දඩ මුදල් ප්‍රමාණය රු.81,205,721 ක් විය. තවද ලැබිය යුතු මුළු දඩ මුදල් වලින් සියයට 80ක්ම අයකර ගැනීමට අධිකාරිය අපොහොසත් වී තිබුණි.
- (ඊ) සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට පැවති රු.1,213,322 ක අක්‍රීය සේවක ණය ශේෂය අයකර ගැනීමට අධිකාරිය ප්‍රමාණවත් පියවර ගෙන නොතිබුණි.
- (උ) අධිකාරියේ ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ අංශය මගින් නවීකරණය කර සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ව්‍යාපාරික කටයුතු සඳහා ලබාදී ඇති ව්‍යාපෘති 06 කින් ලැබිය යුතු රු.53,697,392 ක කුලී ගාස්තු සමාලෝචිත වසර අවසාන වන විටත් අයවී නොතිබුණි.
- (ඌ) අධිකාරිය විසින් අයකරගෙන තිබූ එකතුව රු.66,384,394 ක බදු මුදල් නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.
- (එ) අධිකාරිය විසින් 2014 ජූලි 16 දින සීමාසහිත කලමිටු (පුද්ගලික) සමාගමෙන් ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු ලෙස අයකරගෙන තිබුණු රු. 142,412,400 ක් දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවට ප්‍රේෂණය නොකර අධිකාරියේ රඳවාගෙන තිබුණි.

2.3.5 විගණනය සඳහා සාක්ෂි නොවීම.

පහත සඳහන් ගිණුම් විෂයයන් 06කට අදාළ එකතු වටිනාකම රු.මිලියන 15,194.84 ක් වූ ගණුදෙනු වලට අදාළව ඒවා ඉදිරියෙන් දක්වා ඇති සාක්ෂි විගණනයට ඉදිරිපත් නොකෙරුණි.

විෂයය	වටිනාකම (රු.මිලියන)	ඉදිරිපත් නොකළ සාක්ෂි
(අ) දේපල පිරියත හා උපකරණ	1,950.4	වත්කම් උපලේඛන
(ආ) අයහාර සංචිත	55.0	විස්තරාත්මක උප ලේඛන
(ඇ) ගෙවිය යුතු ඉඩම් වන්දි	8,277.0	ශේෂ සනාථ කිරීම්
(ඈ) සේවක ණය වර්තමාන අගයට ගැලපීම	61.9	විස්තරාත්මක උපලේඛනය හා ගණනය කිරීම් විස්තර

(ඉ)	ගෙවිය යුතු තානායම් කුලී ගිණුමේ ආරම්භක ශේෂය	457.9	විස්තරාත්මක උප ලේඛන
(ඊ)	විවිධ ගිණුම් (හර ශේෂ)	4,392.64	කේත අංක වලට අදාල ගිණුම් පිළිබඳ විස්තර

		15,194,.84	
		=====	

2.3.6 නීතිරීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම.

පහත සඳහන් නීතිරීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණ වලට අනුකූල නොවීම් නිරීක්ෂණය විය.

නීති, රීති හා රෙගුලාසි වලට යොමුව	අනුකූල නොවීම
-----	-----
(අ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ මුදල් රෙගුලාසි සංග්‍රහයේ රෙගුලාසි 371	තත්කාර්යා අතුරු අග්‍රිම, අදාල කාර්යය නිමවූ වහාම පියවිය යුතු වුවත් අවස්ථා 141 කදී ලබාදුන් රු.3,155,399 ක අත්තිකාරම් පියවීමට මාස 6කට වඩා වැඩි කාලයක් ගතකර තිබුණි.
(ආ) 1987 සැප්තැම්බර් 30 දිනැති අංක 8 දරන නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ සැලසුම් චක්‍රලේඛය සහ 1993 නොවැම්බර් 18 දිනැති අංක 15 දරන සැලසුම් චක්‍රලේඛය	පළාත් පාලන ආයතන විසින් අධිකාරියේ සේවාගාස්තු තැන්පත් කිරීමට අදාල බැංකු ගිණුම් විවෘත කර නොතිබුණි.
(ඇ) 1983 අංක 12 දරන පාරිතෝෂික ගෙවීම් පනත , 1958 අංක 15 දරන සේවක අර්ථසාධක අරමුදල් පනත සහ 1980 අංක 45 දරන සේවා නියුක්ත භාරකාර අරමුදල් පනත	සේවක අර්ථසාධක අරමුදල් , සේවා නියුක්ත භාරකාර අරමුදල් සහ පාරිතෝෂික ගණනය කිරීමේදී අදාල පනත්හි විධි විධාන වලට අනුව සේවකයින්ගේ ජීවන වියදම් දීමනාව සැලකිල්ලට ගතයුතු වුවත් එසේ නොකිරීම හේතුවෙන් 2006 වර්ෂයේ සිට 2012 ඔක්තෝබර් 06 දක්වා කාල පරිච්ඡේදය තුළ එම අරමුදල් වෙනුවෙන් ගෙවිය යුතු හිඟ හිටි මුදල රු. 99,488,147 සහ අධිභාරය රු.47,259,253 ක් විය.
(ඈ) 2009 අප්‍රේල් 17 දිනැති අංක 1597/8 දරන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ අතිවිශේෂ ගැසට් පත්‍රයේ V වන උපලේඛනයේ	
(i) 6 II ඡේදය	නිසි සංවර්ධන බලපත්‍රයක් නොමැතිව වාණිජ කටයුතු සඳහා එක් ගොඩනැගිල්ලක් ඉදිකිරීම වෙනුවෙන් අයකළ යුතු රු.947,000 ක ගාස්තු අයකර ගැනීමට අධිකාරිය කටයුතු කර නොතිබුණි.
(ii) 7 ඡේදය	අධිකාරිය විසින් අනවසර ඉදිකිරීම් සහ අනවසර වෙනස් කිරීම් 1868 ක් හඳුනාගෙන තිබුණද ඒවා නියමානුකූල කළ හැකිනම්, ආවරණ අනුමැතියක් සඳහා වූ ගාස්තුවක්ද, භාවිතය වෙනස් වීම සඳහා ගාස්තුවක්ද අධිකාරියට අයකර නියමානුකූල කිරීමක් හෝ එම ඉඩම් නැවත අධිකාරිය සතු කරගැනීමට

(ඉ) කළමනාකරණ සේවා වක්‍රලේඛ

(i) 2009 මැයි 26 දිනැති අංක 39 දරන වක්‍රලේඛය

වැටුප් හා සේවක සංඛ්‍යා කොමිෂන් සභාවේ නිර්දේශය හා කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ අනුමැතිය නොමැතිව නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ ඉංජිනේරුවන්, වාස්තු විද්‍යාඥයින්, නීතිඥයින්, ගණකාධිකාරීන්, නගර නිර්මාණ ශිල්පීන් හා ප්‍රමාණ සමීක්ෂකයින් යනාදී වෘත්තිකයන් සඳහා රු.15,000ක මාසික වෘත්තීය දීමනාවක් 2014 ජූලි 01 දින සිට ලබාදී තිබූ අතර සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ඒ සඳහා රු.5,925,000 ක් වැයකර තිබුණි. (හිටපු ආරක්ෂක ලේකම්තුමාගේ වාචික අනුමැතිය සහ කළමනාකරණ මණ්ඩලයේ අනුමැතිය මත මෙම දීමනාව ගෙවූ බව අධිකාරියේ සභාපතිවරයා විසින් 2016 පෙබරවාරි 01 දින මා වෙත දන්වා තිබුණි.)

(ii) 2014 නොවැම්බර් 21 දිනැති අංක 5/2014 දරන වක්‍රලේඛය

සමාලෝචිත වර්ෂයේදී අධිකාරියේ කාර්ය මණ්ඩලය වෙත ප්‍රසාද දීමනා වශයෙන් රු.මිලියන 19.4 ක් ගෙවීමේදී යටෝක්ත වක්‍රලේඛයේ පහත නිර්ණායකයන්ට පටහැනිව කටයුතු කර තිබුණි.

- නියමිත දිනට හෝ ඊට පෙර වාර්ෂික ගිණුම් විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කිරීම.
- ප්‍රසාද දීමනා ගෙවීමට පෙර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ හෝ පාලන සභාවේ අනුමැතිය ලබාගැනීම.

(ඊ) 2003 ජූනි 02 දිනැති අංක පීඊඩී/12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛය

(i) 4.2.6 ඡේදය

අධිකාරියේ කාර්තුමය ප්‍රගති වාර්තා අදාළ කාර්තුව අවසන් වී දින 30 ක් ඇතුළත රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුව වෙත යවා නොතිබුණි.

(ii) 9.2 ඩී වගන්තිය

අධිකාරියේ කාර්ය මණ්ඩල සංයුතිය සඳහා රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුවේ අනුමැතිය ලබාගෙන නොතිබුණි.

(iii) 9.14 වගන්තිය

අධිකාරිය විසින් මානව සම්පත් කළමනාකරණය සම්බන්ධ කාර්ය පටිපාටියක් සකස් කර අනුමත කරවාගත යුතු අතර එසේ නොමැතිනම් මානව සම්පත් කළමනාකරණය සඳහා ආයතන සංග්‍රහයේ විධිවිධාන අනුගමනය කළ යුතු වුවද , ඒ අනුව කටයුතු කර නොතිබුණි.

- (උ) 2006 සැප්තැම්බර් 22 දිනැති අංක 30 දරන කළමනාකරණ සේවා චක්‍රලේඛය හා අංක 06/2006 දරන රාජ්‍ය පරිපාලන චක්‍රලේඛය අධිකාරිය සඳහා කාර්ය සාධනය පදනම් කරගත් උසස්වීම් ක්‍රමයක් හඳුන්වා දී නොතිබුණු අතර තනතුරු නව වැටුප් ව්‍යුහයක පිහිටුවීමෙන් පසු එය ක්‍රියාත්මක කිරීමට ජාතික වැටුප් හා සේවක සංඛ්‍යා කොමිෂන් සභාවේ අනුමැතිය ලබාගෙන නොතිබුණි. නමුත් යෝජිත කාර්ය මණ්ඩල සංයුතියක් උපයෝගී කරගෙන පූර්ව අනුමැතියකට යටත්ව අධිකාරිය විසින් උසස්වීම් ලබාදීමට කටයුතු කර තිබුණි.
- (ඌ) රජයේ ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහය
 (i) 1.2.1 (ඇ) වගන්තිය
 අධිකාරිය විසින් හඳුන්වාදීමට අපේක්ෂිත පිරිවැය රු.මිලියන 400 ක් පමණ වූ පරිගණක පද්ධතිය ස්ථාපිත කිරීමේදී උපදේශක සේවා ලබාගැනීම සඳහා තරඟකාරී මිල ගණන් කැඳවීමකින් තොරව රු.මිලියන 5.7 කට පෞද්ගලික ආයතනයක් තෝරාගෙන තිබුණු අතර නව පරිගණක පද්ධතිය පිළිබඳ ශක්‍යතා අධ්‍යයනයක් සිදුකර නොතිබුණි.
- (ii) 2.5.1 වගන්තිය
 අධිකාරිය විසින් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ප්‍රසම්පාදන කමිටු අනුමැතියකින් තොරව රු. 1,460,484,030 ක් වටිනා භාණ්ඩ හා සේවා මිලදී ගෙන තිබුණි. අමාත්‍යාංශ ලේකම්ගේ වෘත්තීය නියෝගයන් සහ එවකට සිටි සභාපතිවරයාගේ ලිඛිත නියෝග අනුව ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලිය අනුගමනය නොකර නිකුත්කර තිබුණු ඇණවුම් සඳහා සැපයුම්කරුවන් වෙත එම ගෙවීම් කිරීමට සිදු වී ඇති බව අධිකාරියේ සභාපතිවරයා විසින් මා වෙත දන්වා තිබුණි.
- (iii) 3.4 වගන්තිය
 රු. මිලියන 5 නොඉක්මවන මිලදී ගැනීම් සම්බන්ධයෙන් පමණක් මිල සැඟවුම් ක්‍රමය අනුගමනය කළ යුතු වුවද කොළඹ 07 රීඩ් මාවතේ පිහිටි තුරහ තරග පිටිය නවීකරණය කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය සඳහා මිලදීගත් රු. මිලියන 05 ඉක්ම වූ එකතුව රු. මිලියන 40.64 ක ප්‍රාග්ධන භාණ්ඩ සහ එකතුව රු. මිලියන 72.36 ක් වූ වෙනත් ව්‍යාපෘතිවල ප්‍රාග්ධන භාණ්ඩ මිලදී ගැනීමේදී මිල සැඟවුම් ක්‍රමය භාවිතා කර මිලදී ගෙන තිබුණි.
- (එ) 2008 ජූනි 26 දිනැති අංක 14/2008 දරන රාජ්‍ය පරිපාලන චක්‍රලේඛය පෞද්ගලික වාහන සිය නිල වාහනය ලෙස භාවිතා කරමින් දීමනා ලබාගන්නා රජයේ නිලධාරීන් 17 දෙනෙකුට රියදුරන් ද ලබාදී එම රියදුරන්ගේ වැටුප් හා අතිකාල දීමනා ලෙස රු. 5,308,160 ක් අධිකාරිය විසින් දරා තිබුණි.
- (ඒ) 2003 මාර්තු 28 දිනැති අංක එම්එස්/ටීආර්/1/2003 දරන මුදල් අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්තුමාගේ ලිපියේ විධිවිධාන කුලී පදනම මත ලබාගත් වාහනයක් වෙනුවෙන් ගෙවිය හැකි උපරිම මාසික කුලිය රු.40,000 ක් වුවද අධිකාරිය විසින් රු.57,142 ක් බැහින් ගෙවා තිබීම හේතුවෙන් වාහන 8 කට අදාලව එම සීමාව ඉක්මවා රු.1,645,632 ක් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ගෙවා තිබුණි.

3. මූල්‍ය සමාලෝචනය

3.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා සමුභයේ සහ අධිකාරියේ බදු පෙර ලාභ පිළිවෙලින් රු.මිලියන 1,146 ක සහ රු. මිලියන 749 ක් වූ අතර ඊට අනුරූපීව ඉකුත් වර්ෂයේ බදු පෙර ලාභ පිළිවෙලින් රු.මිලියන 1,121 ක් සහ රු.මිලියන 943 ක් විය. ඒ අනුව ඉකුත් වර්ෂය සමඟ සැසඳීමේදී සමුභයේ මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයේ රු. මිලියන 25 ක වර්ධනයක් සහ අධිකාරියේ මූල්‍ය ප්‍රතිඵලය රු.මිලියන 194 ක පිරිහීමක් නිරීක්ෂණය විය. පසුගිය වර්ෂයට සාපේක්ෂව අධිකාරියේ පොලී ආදායම් අඩුවීම මෙකී මූල්‍ය ප්‍රතිඵල පිරිහීම කෙරෙහි ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.

3.2 විග්‍රහාත්මක මූල්‍ය සමාලෝචනය

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) සමාලෝචිත වර්ෂයේදී අධිකාරියේ ජංගම අනුපාතය 0.64:1 ද ඊට අනුරූපීව ඉකුත් වර්ෂයේ ජංගම අනුපාතය 2.18:1 ක් විය. සමාලෝචිත වර්ෂයේදී රු. බිලියන 3.66 ක කෙටිකාලීන බැංකු ණයක් ලබාගැනීමත්, ජංගම නොවන වගකීම් ලෙස ඉකුත් වර්ෂයේ දක්වා තිබූ රු. බිලියන 10.26 ක ණයකර නිදහස් කිරීමට කටයුතු කිරීම හේතුවෙන් එය ජංගම වගකීම් ලෙස දක්වා තිබීමත් ජංගම අනුපාතය පිරිහීමට හේතු වී තිබුණි.
- (ආ) සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී පොලී ආදායම රු.මිලියන 1,279 සිට රු.මිලියන 395 දක්වා එනම් සියයට 69 කින් පහල ගොස් තිබුණි.
- (ඇ) ඉකුත් වර්ෂය සමඟ සැසඳීමේදී සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී ප්‍රවාහන වියදම හා වරිපනම් බදු පිළිවෙලින් සියයට 67 කින් හා සියයට 1618 කින් ඉහල ගොස් තිබුණි.
- (ඈ) ඉකුත් වර්ෂය සමඟ සැසඳීමේදී සමාලෝචිත වර්ෂයේදී වෙනත් වියදම් සියයට 1267 කින් ඉහල ගොස් තිබුණු අතර ව්‍යාපෘති මෙහෙයුම් වෙනුවෙන් දරන ලද වියදම රු.මිලියන 449 කින් ඉහලයාම මෙයට සෘජුව බලපා තිබුණි.
- (ඉ) ඉකුත් වර්ෂය අවසානයට වූ රු.බිලියන 11.28 ක ස්ථාවර තැන්පතු වලින් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී රු.බිලියන 3.64 ක් නාගරික පුනර්ජීවන නිවාස ඉදිකිරීම් වෙනුවෙන් ලබාගැනීම නිසා සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට පැවති ශේෂය රු.බිලියන 7.64 ක් විය.

4. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

4.1 කාර්ය සාධනය

අධිකාරියේ කාර්ය සාධනය සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම තුළ අන්තර්ගත එකතු වටිනාකම රු.මිලියන 14,088 ක් වූ ව්‍යාපෘති 78 ක් සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී ක්‍රියාත්මක කර නොතිබුණු අතර ක්‍රියාකාරී සැලැස්මට ඇතුළත් නොකළ ව්‍යාපෘති 211 ක් වෙනුවෙන් රු.මිලියන 2,981 ක් වැයකර තිබුණි.
- (ආ) සමාලෝචිත වර්ෂය ආරම්භයේදී ව්‍යාපෘති 48 ක වටිනාකම රු.79,783,488 ක් වූ නොනිම් වැඩ සම්බන්ධයෙන් වර්ෂය තුළදී කිසිදු ප්‍රගතියක් නිරීක්ෂණය නොවුණි.

(ඇ) 1978 අංක 41 දරන නාගරික සංවර්ධන අධිකාරි පනතේ 3 වගන්තිය අනුව සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට නාගරික සංවර්ධන කලාප 243 ක් හඳුනාගෙන තිබුණද සංවර්ධන සැලසුම් පිළියෙළ කර තිබුණේ කලාප 42 ක් සඳහා පමණක් විය.

(ඈ) අධිකාරියේ ප්‍රධාන අරමුණ වන නාගරික සංවර්ධනය සඳහා සමාලෝචිත වර්ෂයේදී දරන ලද වියදම රු.මිලියන 665 ක් පමණ වූ අතර එය, දරන ලද මුළු වියදමින් සියයට 7 ක් පමණක් විය.

4.2 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) නාවිත්ත ප්‍රදේශයේ ක්‍රීඩා සංකීර්ණයක් ඉදිකිරීම වෙනුවෙන් 2009 වර්ෂයේ දී අත්පත් කරගෙන තිබුණු පර්චස් 158 ක ඉඩමට හිලව් වන පරිදි අධිකාරිය විසින් පවරාගෙන තිබූ මාලඹේ පිහිටි පර්චස් 296 ක ඉඩම ඉහත ඉඩම හිමි සමාගමට ලබාදීමට එකඟ වී තිබුණි. එහෙත් පවරාගත් ඉඩම සඳහා ප්‍රධාන තක්සේරුකරුගේ තක්සේරුවක් ලබා නොගෙන හිලව් කරන ලද ඉඩම වෙනුවෙන් ඉඩම් හිමිකරුට රු.මිලියන 55 ක මුදලක් ගෙවීමට එකඟ වී තිබුණි.

(ආ) කෝට්ටේ නිපෝන් මාවතේ පිහිටි අධිකාරිය සතු ඉඩම ඒ අවට නිවැසියන් ඔවුන්ගේ ප්‍රවේශයන් සඳහාද ගෙවනු වහා කටයුතු සඳහා ද අනවසරයෙන් භාවිතාකර තිබුණද අධිකාරිය විසින් ඒවා ඉවත් කිරීමට පියවර ගෙන නොතිබුණි.

(ඇ) දුම්රිය දෙපාර්තමේන්තුවේ නිල නිවාසවල පදිංචිව සිටි පවුල් 205 ක් සඳහා මිහිදුසෙන්පුර නිවාස සංකීර්ණයෙන් නිවාස ලබාදී තිබුණු අතර උක්ත පදිංචිකරුවන් සඳහා නිවසේ හිමිකාරිත්වය ලැබෙන පරිදි නිවාස පවරා දී තිබීම හේතුවෙන් ඔවුන් විශ්‍රාම යාම හෝ වෙනත් කරුණු මත හිස්වන නිල නිවාස දුම්රිය දෙපාර්තමේන්තුවට පවරාගෙන සේවයේ නියුතු දුම්රිය නිලධාරීන්ට ලබාදීමට තිබූ අවස්ථාව අහිමි වී තිබුණු අතර අනාගතයේදී නිවාස කුලියට ලබාදීමෙන් අධිකාරියට අයකරගත හැකිව තිබූ කුලී ආදායමද අහිමි වී තිබුණි.

(ඈ) ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණ තීරණයක් මත අධිකාරිය වෙත පැවරී ඇති බන්තරමුල්ල , කලපඵචාව ප්‍රදේශයේ පිහිටි චෝටර්ස් එජ් සමාගම පිහිටි ඉඩමෙන් අක්කර 7.35 ක ප්‍රමාණයක් අනවසර අල්ලා ගැනීම් 153 ක් අනාවරණය වුවද මෙම අනවසර පුද්ගලයන් ඉවත් කිරීම සඳහා විධිමත් ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට අධිකාරිය අපොහොසත් වී තිබුණි.

(ඉ) වැල්ලවත්ත මයුර පෙදෙස නිවාස සංකීර්ණයේ පැරණි ගොඩනැගිල්ල කඩා ඉවත් කිරීම සහ සුන්බුන් අලෙවිකිරීම සඳහා කොන්ත්‍රාත්කරුවන් දෙදෙනෙකු විසින් පිළිවෙලින් රු. 12,200,240 ක සහ රු. 3,800,000 ක් ආයතනයට ගෙවීමට මිල ගණන් දෙකක් ඉදිරිපත් කර තිබුණද අධිකාරිය විසින් කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ට එම කාර්යය නොපවරා අධිකාරියේ මුදල් රු.6,296,440 ක් වැය කර එම ගොඩනැගිලි කඩා දමා සුන්බුන් රු.750,000 කට අලෙවි කිරීම හේතුවෙන් අධිකාරියට සිදුවී තිබුණු මුළු අලාභය රු. 17,746,680 ක් විය.

(ඊ) නාගරික පුනර්ජීවන ව්‍යාපෘතිය යටතේ අධිකාරිය විසින් නිවාසලාභීන්ට පවරා ඇති නිවාස වලින් අදාල ගාස්තු අයකිරීමේ ක්‍රමවේදයේ පවතින අකාර්යක්ෂමතාවයන් හේතුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට අයනොවී පැවති හිඟ මුදල රු.94,237,411 ක් විය.

(උ) බැද්දගාන, අරලිය උයන සහ මාදිවෙල යන ප්‍රදේශ වල පිහිටි රු. මිලියන 143 ක් වටිනා පර්චස් 194.7 ක ඉඩම් සඳහා නිසි පරිදි මායිම් ලකුණු කර ආරක්ෂිත වැටවල් යොදා නොතිබීම නිසා බාහිර පුද්ගලයන් ඒවා අනවසරයෙන් අල්ලාගෙන ස්ථිර ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීමට හා ස්ථිර හෝග වගාවට යොදාගෙන තිබුණි.

(ඌ) 2014 අගෝස්තු 26 දිනැති හා අංක 229/2014 අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල තීරණය අනුව පැලියගොඩ වෙයාර්හවුස් පරිපාලිත සමාගමේ වාහනවල අයිතිය අධිකාරියට පවරා ගැනීමට අනුමැතිය ලැබුණද සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විටත් එම වාහනවල අයිතිය පවරා ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

(ඵ) අධිකාරියේ සේවයේ නියුතු නිලධාරීන් ප්‍රවාහනය සඳහා යොදවා ඇති බස් රථ සඳහා මාසික වාර ප්‍රවේශ පත්‍ර නිකුත් කිරීමෙන් පසු ඉතිරි වූ මුදල් හා අයකළ දඩ මුදල් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට රු.2,111,399 ක් වුවද මෙම ඉතිරි මුදල් නව වාර ප්‍රවේශ පත්‍ර නිකුත් කිරීමේදී අඩු කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

(ආ) අධිකාරියට අයත් රු.1,190,000 ක් වටිනා නො.41/4 , 4 වන පටුමහ , බෝධිරාජ මාවත , ජයන්තිපුර , බත්තරමුල්ල පිහිටි ඉඩම බාහිර පුද්ගලයින් විසින් අනවසරයෙන් ගොඩනැගිලි ද්‍රව්‍ය ගබඩා කිරීමට භාවිතා කර තිබුණි.

(ඇ) අධිකාරියට අයත් නන්දාරාම නිවාස සංකීර්ණයට යාබද ඉහල වෙළඳපොළ වටිනාකමක් ඇති පර්චස් 5.32 ක හිස් ඉඩම අනවසරයෙන් බාහිර පාර්ශවයක් අත්කරගෙන තිබුණද එය නිදහස් කරගැනීමට අධිකාරිය කිසිදු ක්‍රියාමාර්ගයක් ගෙන නොතිබුණි.

(ඈ) ණයකර නිකුතුව

නාගරික සංවර්ධන අධිකාරි පනතේ අරමුණු හා එකඟ නොවුණු ව්‍යාපෘතියක් වන කොළඹ නගරයේ පැල්පත් වාසිනට ස්ථිර නිවාස 66,000 ක් ඉදිකිරීමේ ජාතික වැඩපිළිවෙලට අරමුදල් සපයා ගැනීමේ අරමුණින් අධිකාරිය විසින් 2010 ඔක්තෝබර් මාසයේදී රු.බිලියන 10 ක් වටිනා අවුරුදු 5 කින් නිදහස් කළ යුතු ණයකර නිකුත් කර තිබුණි.

(i) ණයකර නිකුතුවට අදාළව 2010 අගෝස්තු 5 දිනැති අංක එම්/ඩී/යුඩීඒ/සීපී/2010(1) දරන අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශය ප්‍රකාරව අධිකාරිය විසින් ඉටුකල යුතු පහත සඳහන් කාර්යයන් ණයකර නිකුත්කර වර්ෂ 5 ක් ගතව තිබුණද ඉටු කිරීමට ප්‍රමාණවත් පියවර ගෙන නොතිබුණි.

- කොළඹ නගරය තුළ ඇති ඉඩම් අක්කර 142 ක් සංවර්ධනය කිරීම හා එම ඉඩම් වලින් අක්කර 78 ක් පර්චසය රු.මිලියන 2 ක බැගින් වූ මුදලකට බදු පදනම මත ලබාදීම තුලින් රු.බිලියන 25 ක් රැස්කර ගැනීම හා ඉන් රු.බිලියන 14 ක් කොළඹ නගරයේ නාගරික සංවර්ධන කටයුතු වෙනුවෙන් යොදා ගැනීමට කටයුතු කිරීම.
- අධිකාරිය විසින් අවම වශයෙන් එම ඉඩම් සම්බන්ධව බදු යෝජනා කැඳවීම් හෝ ඒ වෙනුවෙන් ව්‍යාපාර සැලැස්මක් (Business Plan) පිළියෙල කිරීම.
- කොළඹ නගරය නවීකරණය කිරීම හා කොළඹ නගරයේ ආර්ථිකමය අතින් වැදගත්කමක් ඇති ඉඩම් වාණිජමය වශයෙන් සංවර්ධනය කිරීම.
- අධිකාරිය වසර තුනක් තුළ මෙම ව්‍යාපෘතීන් තුලින් වාණිජ ආදායම් ලබන මට්ටමක් දක්වා වර්ධනය කිරීම.

(ii) අධිකාරිය විසින් 2015 වර්ෂයේදී ණයකර නිදහස් කිරීමට නියමිත වුවද ප්‍රමාණවත් මූල්‍ය වත්කම් රැස්කර ගැනීමට කටයුතු නොකිරීම මත රු.බිලියන 10 ක ණයකර නිදහස් කිරීමේදී අධිකාරිය දැඩි මූල්‍ය අර්බුදයකට මුහුණ පෑමට සිදුවන බව නිරීක්ෂණය විය.

4.3 මෙහෙයුම් ආකාරයක්ෂමතා

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) 2014 දෙසැම්බර් 31 දින වන විට කලම්බු ගෝල්ඩ් සෙන්ටර් සාප්පු සංකීර්ණයට අදාළව කඩ කාමර වලින් අධිකාරියට ලැබිය යුතු මුළු මුදල රු.68,174,622 ක් වූ අතර එයින් රු.64,241,177 ක් කඩකාමර 52 ක් හා 58 කට අදාළව අයවිය යුතු මූලික මුදල් හා කලමනාකරණ ගාස්තු විය. මෙලෙස මූලික ගෙවීම් පවා ලබා නොගෙන කඩ කාමර විශාල සංඛ්‍යාවක් කුලියට ලබාදී තිබීම විගණනයේදී ප්‍රශ්ණකාරී විය. තවද සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට මෙම සාප්පු සංකීර්ණයෙන් කඩකාමර 84 න් 64 දෙනෙකු පමණක් මාසික කුලී මුදල් ගෙවා තිබූ අතර 2015 ජුනි වන විට එම සංඛ්‍යාව 10 දෙනෙකු

දක්වා පහල ගොස් තිබුණි. මේ අනුව කුළී මුදල් අයවීමේ ප්‍රතිශතය මාස 06 ක් තුළ සියයට 76 සිට සියයට 12 දක්වා සිලු ලෙස පහල ගොස් තිබුණි.

- (ආ) උන ක්‍රියාකාරී ව්‍යවසායන් සහ උන උපයෝජිත වත්කම් රජයට පවරා ගැනීමට අදාළව භාණ්ඩාගාර ලේකම්ගේ අංක රහිත 2011 නොවැම්බර් 11 දිනැති දිස්ත්‍රික් ලේකම්වරුන් 13 දෙනෙකු ඇමතු ලිපිය ප්‍රකාරව කොළඹ සහ බදුල්ල දිස්ත්‍රික්ක වලට අදාළ ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරුන් විසින් අධිකාරියේ අධීක්ෂණයට පවරා ඇති අක්කර 14.5 ක ඉඩම් සංවර්ධන කටයුතු සඳහා යොදාගැනීමට අධිකාරිය විසින් පියවර ගෙන නොතිබුණි.
- (ඇ) වර්ෂ ගණනාවක සිට පැවත එන රු.බිලියන 10.6 ක කෙරිගෙන යන වැඩ සඳහා 2012 වර්ෂයේදී අනුවිත ලෙස රු.මිලියන 13.8 ක බොල් ණය ප්‍රතිපාදනයක් සිදුකර තිබුණු අතර එය සමාලෝචිත වර්ෂය දක්වාම ගිණුම්වල නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

4.4 මකහේදයට තුඩුදෙන ගණුදෙනු

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) අධිකාරියේ අරමුණු වලට පටහැනිව සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී ඇහැලේපොල වලව්ව සංරක්ෂණය කිරීමේ වැඩසටහන සඳහා අධිකාරිය විසින් රු. මිලියන 20 ක් ලබාදී තිබුණි.
- (ආ) නාගරික පුනර්ජීවන ව්‍යාපෘතිය මගින් නාගරිකව ජීවත් වන අඩුපහසුකම් සහිත ජනාවාසවල පදිංචිකරුවන් වෙත නව මහල් නිවාස ලබාදීමේ ව්‍යාපෘතිය යටතේ නිවාස 216 කින් යුත් "ලක්සද සෙවන" නිවාස සංකීර්ණය ඉදිකර තිබුණි. එහි නිවසක ඉදිකිරීම් පිරිවැය රු. මිලියන 4 ක් වුවද ඉන් නිවාස ඒකක 158 ක්, ඒකකයක් රු. මිලියන 1.5 බැගින් කොළඹ මහනගර සභාව වෙත ලබාදීම හේතුවෙන් අධිකාරියට රු. මිලියන 395 ක මූල්‍යමය අලාභයක් සිදුවී තිබුණි. තවද ඒ වෙනුවෙන් අධිකාරියට ලැබිය යුතු රු. මිලියන 137 ක් අයකර ගැනීමට අධිකාරිය ප්‍රමාණවත් පියවර ගෙන නොතිබුණි.

4.5 ආර්ථික නොවන ගණුදෙනු

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) ව්‍යාපෘති විවෘත කිරීමේ උත්සව වියදම් / සමරු ඵලක ඉදිකිරීමේ වියදම් / මුද්‍රණ වියදම් / ප්‍රචාරණ වියදම් සහ ආහාර පාන සැපයීම් වියදම් සඳහා සමාලෝචිත වර්ෂයේදී අධිකාරිය විසින් රු. 179,118,482 ක් වැයකර තිබුණි.
- (ආ) අධිකාරිය විසින් පෞද්ගලික සමාගමක කොටස් මිලදී ගැනීම සඳහා රු.92,000,000 ක් ආයෝජනය කර තිබුණද ඒ සඳහා 2005 වර්ෂයේ සිට 2013 වර්ෂය අවසානය දක්වා කිසිදු ප්‍රතිලාභයක් ලැබී නොතිබුණි. පසුව එළැඹී අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය අනුව මෙම සමාගම පොදු සමාගමක් බවට පරිවර්තනය කර අධිකාරිය විසින් ආයෝජනය කළ මුදල ආපසු ලබා ගත යුතු බවට තීරණය කර තිබුණු නමුත් අධිකාරිය විසින් එලෙස කටයුතු කර නොතිබුණි.
- (ඇ) අධිකාරිය විසින් සමාගමක් වෙත පවරා දී තිබුණු ඉඩම් වෙනුවෙන් එම සමාගමේ රු.28,950,000 ක් වටිනා සියයට 18 වරණිය කොටස් 2005 වර්ෂයේදී අධිකාරිය වෙත නිකුත් කර තිබුණු අතර එම ආයෝජනය සඳහා කිසිදු ප්‍රතිලාභයක් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානය දක්වාම ලැබී නොතිබුණි.
- (ඈ) අධිකාරිය විසින් නිවාස සංවර්ධන මූල්‍ය සංස්ථාවේ ආයෝජනය කළ රු.500,000 ක් සහ කොළඹ ඉඩම් සහ සංවර්ධන සමාගමේ ආයෝජනය කළ රු.36,309,841 ක් වෙනුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා කිසිදු ලාභාංශයක් ලැබී නොතිබුණි.

4.6 හඳුනාගන්නා ලද පාඩු

අධිකාරිය විසින් ප්‍රමාණවත් කරුණු අධිකරණය වෙත වාර්තා නොකිරීමෙන් වාසිදායක අධිකරණ තීරණයක් ලබාගැනීමට අපොහොසත්වීම මත බණ්ඩාරවෙල සහ ජේරාදෙණිය තානායම් වලින් අධිකාරියට අයවිය යුතු දඩ සහ බදු මුදල් රු. 64,309,764 ක් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී පොත් වලින් ලියාහැර තිබුණි.

4.7 කොන්ත්‍රාත් පරිපාලනය

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) නාගරික පුනර්ජීවන ව්‍යාපෘතිය

- (i) ඉදිකිරීම් කටයුතු අවසන් නිවාස සංකීර්ණ 10 ක නිවැසියන් පදිංචි කර අවසන් වුවද එම නිවාස සංකීර්ණ ඉදිකරන ලද අක්කර 01 රුඩ් 02 කට ආසන්න ඉඩම්වල අයිතිය පවරාගෙන නොතිබුණු අතර නිවාස ඉදිකරමින් පවතින රු. බිලියන 30.47ක ව්‍යාපෘති 13 කට අදාල ඉඩම්ද පවරා ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.
- (ii) රජයේ ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 1.2 (ඇ) වගන්තිය ප්‍රකාරව ඉදිකිරීම් සඳහා උනන්දුවන් දක්වන පාර්ශවයන් වෙත සමාන හා උපරිම අවස්ථා ලැබෙන අයුරින් තරඟකාරී මිල කැඳවීම් කළ යුතු වුවද පිරිවැය රු. බිලියන 61.90 ක ඉදිකිරීම් 27 ක් වෙනුවෙන් එලෙස තරඟකාරී ලංසු කැඳවීමකින් තොරව හා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතියකින් තොරව එකතුව රු. බිලියන 15.14 ක කොන්ත්‍රාත් 6 ක් ප්‍රදානය කර තිබුණි.
- (iii) රජයේ ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 8.9.3 වගන්තියට අනුව ව්‍යාපෘතියේ අදියර II යටතේ ක්‍රියාත්මක වූ රු.බිලියන 30.82 ක් වූ කොන්ත්‍රාත් 12 ක් සම්බන්ධයෙන් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විටත් ගිවිසුම් අත්සන් කර නොතිබුණි. මෙම තත්වය මත උක්ත කොන්ත්‍රාත් කාර්යක්ෂමව පවත්වා ගැනීම හා නියාමනය ගැටළු සහගත බව අනාවරණය විය.
- (iv) 2011 වර්ෂයේදී ව්‍යාපෘතියේ අදියර I යටතේ නිවාස ඒකක 1474 කින් යුත් කොලොන්නාව හා මාලිගාවත්ත නිවාස සංකීර්ණයන්හි ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්තුව රු. බිලියන 4.13 කට හා අළුත් මාවත නිවාස සංකීර්ණයේ නිවාස ඒකක 1248 ක ඉදිකිරීම් පවරන ලද කොන්ත්‍රාත් සමාගම් විසින් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විට ව්‍යාපෘති නවතා දමා තිබුණි.
- (v) නිවාස ව්‍යාපෘති 10 කට අදාල නිවාසලාභීන් 4676 ක් නීත්‍යානුකූල ගිවිසුම් වලට එලඹීමකින් තොරව පදිංචි කර තිබූ අතර අධිකාරිය විසින් පදිංචිකරුවන්ගෙන් මූලික මුදල් හා මාසික වාරික අයකර ගැනීමේ නිශ්චිත ක්‍රමවේදයක් අනුගමනය නොකිරීම හේතුවෙන් 2013 නොවැම්බර් 18 සිට 2015 අගෝස්තු දක්වා අයවිය යුතු මුළු මුදල රු. මිලියන 33 ක් පමණ විය.
- (vi) අධිකාරිය විසින් තෝරාගනු ලබන නිවාස අභිමිචුවන් වෙත යටෝක්ත ව්‍යාපෘතිය යටතේ නව නිවාස ලබාදීමේදී, පිළිගත් ක්‍රමවේදයකින් තොරව කටයුතු කිරීම හේතුවෙන් එකම පුද්ගලයකුට නිවාස 02 බැගින් ලබාදුන් අවස්ථා 177 ක්ද නිවාස 03 බැගින් ලබාදුන් අවස්ථා 12 ක්ද හෙළිදරව් විය. මෙලෙස අතිරේකව ලබාදුන් නිවාස ඒකක ගණන 201ක් වන අතර එහි පිරිවැය රු. මිලියන 1,342.68 ක් විය. අධිකාරිය ලබාදෙන නිවසක ප්‍රමාණය වර්ග අඩි 400 ක් වූයෙන් මේ පිළිබඳව ජනතා විරෝධය සැලකිල්ලට ගෙන වර්ග අඩි 700 ට වැඩි හොඳ මට්ටමේ නිවසක් වෙනුවෙන් නිවාස 02ක්ද වර්ග අඩි 1100 ට වැඩි හොඳ මට්ටමේ නිවසක් වෙනුවෙන් නිවාස 3 කුත් ලබාදුන් බව අධිකාරියේ සභාපති වරයා 2016 පෙබරවාරි 01 දින මා වෙත දන්වා තිබුණි.

- (ආ) අධිකාරිය විසින් අත්පත් කරගත් රාජගිරියේ පිහිටි අක්කර 03 කින් යුත් ඉලෙක්ට්‍රෝ ජ්ලාස්ටික් ඉඩම වටා පිරිවැය රු.1,745,000 ක දැල් වැටක් ඉදිකිරීම සඳහා ඉංජිනේරු සැලසුම අනුව දැල සවිකිරීමට යොදා ගනු ලබන GI බට පොළවට සවිකිරීමේදී එහි පතුලට 6” x 6” ප්‍රමාණයේ යකඩ තහඩුවක් භාවිතා කළයුතු වුවද එලෙස කටයුතු කර නොතිබූ අතර දැල් වැට සකස් කිරීමේදී යොදාගෙන තිබූ ඇතැම් GI බට, කොටස් එකිනෙකට පුරුද්දා තිබුණි.
- (ඇ) අධිකාරිය විසින් රජයේ නිලධාරීන් සඳහා මහල් නිවාස සංකීර්ණ ඉදිකර සිත්තක්කරව ලබාදීමේ ව්‍යාපෘතිය සඳහා 2013 වර්ෂයේදී රු. 2,500 බැගින් අයදුම්පත්‍ර 855 ක් නිකුත් කර සම්මුඛ පරීක්ෂණ පවත්වා නිවාසලාභීන් තෝරාගෙන තිබූ අතර , ව්‍යාපෘතිය 2014 ඔක්තෝබර් 30 දින ආරම්භ කර තිබුණද සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විටත් කිසිදු ඉදිකිරීම් කටයුත්තක් සිදුකර නොතිබුණි.

4.8 කාර්ය මණ්ඩල පරිපාලනය

අධිකාරියේ අනුමත කාර්ය මණ්ඩලය තුළ අන්තර්ගත නොවන තනතුරු 18 ක් සඳහා නිලධාරීන් 31 දෙනෙකු බඳවාගෙන තිබුණු අතර පසුගිය වර්ෂ කීපයක සිට අධිකාරියේ ජ්‍යෙෂ්ඨ, විධායක භා මධ්‍යම මට්ටමේ කළමනාකරණ තනතුරු 21 ක පුරප්පාඩු පැවතීම අධිකාරියේ කාර්ය සාධනයට සෘජුව බලපා තිබුණි.

5. ගිණුම් කටයුතුභාවය හා යහපාලනය

5.1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීම

2003 ජුනි 02 දිනැති අංක පීඊඩී/12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛයේ 6.5.1 ඡේදය ප්‍රකාරව සෑම රාජ්‍ය සංස්ථාවක් විසින්ම මූල්‍ය ප්‍රකාශන හා කෙටුම්පත් වාර්ෂික වාර්තාව එම වර්ෂය අවසන් වී දින 60 ක් ඇතුළත එනම් පෙබරවාරි 28 දිනට පෙර විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු වුවද අධිකාරිය විසින් 2014 වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 2016 මාර්තු 08 දින විගණනයට ඉදිරිපත් කර තිබුණි.

5.2 සංයුක්ත සැලැස්ම

2003 ජුනි 02 දිනැති අංක පීඊඩී/12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛයේ 5.1.2 ඡේදයේ විධිවිධාන වලට අනුව 2013 – 2017 වර්ෂ සඳහා අධිකාරිය විසින් පිළියෙල කර තිබූ සංයුක්ත සැලැස්ම තුළ පහත සඳහන් අඩුපාඩු නිරීක්ෂණය විය.

- (අ) 2014 වර්ෂයට අදාළව සංයුක්ත සැලැස්ම යාවත්කාලීන කර නොතිබුණි.
- (ආ) ඉලක්කගත දත්තයන් ඉදිරිපත් නොකිරීම හේතුවෙන් තත්‍ය දත්ත සමඟ සැසඳිය නොහැකි විය.
- (ඇ) ඉලක්කගත උපාය මාර්ග සමඟ අධිකාරියේ කළමනාකරුවන්ට වගකීම පවරා නොතිබුණි.

5.3 ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ .

- (අ) 2013-2017 සංයුක්ත සැලැස්ම තුළ අඩංගු සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ක්‍රියාත්මක කළ යුතු උපාය මාර්ග සමාලෝචිත වර්ෂයේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මට ඇතුළත් කර නොතිබුණි.
- (ආ) ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම කාලානුරූපව සමාලෝචනය කර යාවත්කාලීන කර නොතිබුණි.
- (ඇ) සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට එක් එක් අංශයන්හි ඉලක්කගත කාර්යයන්ට අදාළ තත්‍ය දත්ත ඉදිරිපත් නොකිරීම හේතුවෙන් එම අංශවල කාර්යසාධනය ඇගයීම කළ නොහැකි විය.

5.4 අභ්‍යන්තර විගණනය

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) පවත්නා ඇතැම් අභ්‍යන්තර පාලන ක්‍රමවේද දුර්වල තත්ත්වයක පවතින බව අධිකාරියේ අභ්‍යන්තර විගණන අංශය විසින් නිරීක්ෂණය කර තිබුණද ඒවා සවිබල ගැන්වීමට ප්‍රවේශයක් ආයතනය තුළ නොපවතින බව නිරීක්ෂණය විය.
- (ආ) අධිකාරියේ කාර්යභාරය පුළුල්වීමට සාපේක්ෂව අභ්‍යන්තර විගණන අංශයේ කාර්ය මණ්ඩලය බලගැන්වීමට කටයුතු කර නොතිබුණු අතර අභ්‍යන්තර විගණන අංශය සඳහා අනුමත නිලධාරීන් සංඛ්‍යාව 14 ක් වුවද සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට සේවයේ නියුතු නිලධාරීන් ගණන 13 ක් විය.
- (ඇ) වාර්ෂික විගණන වැඩසටහනෙහි ඇතුළත් කාර්යභාරයන් තුළ අධිකාරියේ කාර්ය - සාධන විගණනයට ප්‍රමාණවත් අවධානයක් යොමු ව නොතිබුණි.

5.5 අයවැය පාලනය

සමාලෝචිත වර්ෂයේදී අධිකාරියේ ඇස්තමේන්තුගත කුලී ආදායම, ස්ථාවර වත්කම් විකිණීම, සේවා සැපයීම සඳහා වූ ගාස්තු , පොලී , ලාභාංශ සහ විවිධ ආදායම් යනාදිය තරා ආදායම් සමඟ සැසඳීමේදී සැලකිය යුතු විචලනයන් නිරීක්ෂණය වූයෙන් අයවැය ලේඛනය ඵලදායී මූල්‍ය පාලන කාරකයක් ලෙස උපයෝගී කරගෙන නොතිබුණු බව නිරීක්ෂණය විය.

5.6 වාර්ෂික වාර්තා සහාගත කිරීම

2003 ජුනි 02 දිනැති අංක පීර්ඩ්/12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛයේ 6:5:3 ඡේදය පරිදි ආයතනය විසින් සිය වාර්ෂික වාර්තාව, ගිණුම් වර්ෂය අවසන් වී දින 150 ක් ඇතුළත පාර්ලිමේන්තුවේ සහාගත කළ යුතු වුවද 2011 වර්ෂයේ සිට වාර්ෂික වාර්තා පාර්ලිමේන්තුවේ සහාගත කර නොතිබුණි.

5.7 නොවිසඳී ඇති විගණන ඡේද

ඉකුත් වර්ෂයන්හිදී විගණන වාර්තාවල ඇතුළත් වූ පහත සඳහන් කරුණු නිරවුල් කිරීමට අධිකාරිය විසින් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විටත් ප්‍රමාණවත් අවධානයක් යොමුකර නොතිබුණු අතර ඇතැම් නිරීක්ෂණයන් කෙරෙහි රාජ්‍ය ව්‍යාපාර පිළිබඳ කාරක සභාවේ ද අවධානය යොමුවී තිබුණි.

- (අ) 2002 වර්ෂයේදී රු. මිලියන 16 ක වියදමින් පිටකොටුව සෝන්ඩර්ස් පෙදෙසෙහි පදික වෙළඳුන් සඳහා ඉදිකර තිබූ විකල්ප අලෙවි මධ්‍යස්ථානය භාවිතයට නොගැනීම.
- (ආ) අධිකාරියේ සභාපති, අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් හා අතිරේක අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්ගේ කාර්යාලවල නිලධාරීන්ට ගෙවනු ලබන වැටුපෙන් 1/3 දීමනාව සඳහා මහා භාණ්ඩාගාර අනුමැතිය ලබාගෙන නොතිබීම.
- (ඇ) දඹුල්ල නව නගර සැලැස්මට අදාල අයකර ගත යුතු රු.මිලියන 92 ක හිඟ පරිහරණ ගාස්තු අය කර ගැනීමට කටයුතු නොකිරීම.
- (ඈ) අධිකරණ තීරණයක් මත 2008 වර්ෂයේ දී අධිකාරිය වෙත පවරන ලද වෝටර්ස් ඒජ් හෝටලයේ ඵදිනට තක්සේරු වටිනාකම වූ රු.361,483,000 ක මුදල එම හෝටලය අයිතිව තිබුණු සමාගම වෙත නොගෙවීම.
- (ඉ) සංවර්ධන බලපත්‍ර සඳහා ගාස්තු අයකිරීම අත්හිටුවීමට අමාත්‍ය මණ්ඩලය 2010 දෙසැම්බර් 29 දින තීරණය කර තිබුණු අතර ඊට පෙර අධිකාරිය විසින් අයකර තිබුණු රු.207,331,767 ක් 2008 අංක 36 දරන නාගරික ජනාවාස සංවර්ධන අධිකාරිය පනතේ II වන කොටසේ 16(1) ඉ වගන්තිය අනුව නාගරික ජනාවාස සංවර්ධන අධිකාරියට (USDA) ප්‍රේෂණය නොකර නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ රඳවා ගෙන තිබුණි.

5.8 පාරිසරික හා සමාජ වගකීම් ඉටු කිරීම

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) අනවසර ඉදිකිරීම් වැලැක්වීමේ බලයලත් ආයතනයක් වශයෙන් අධිකාරිය සිය වගකීම ප්‍රශස්ථ මට්ටමින් ඉටු කර නොතිබුණි.
- (ආ) ප්‍රධාන කාර්යාල පරිශ්‍රය මනා පවිත්‍රතාවයකින් යුතුව නඩත්තු නොකර ඩෙංගු වැනි වසංගත රෝග ව්‍යාප්ත වීමට සුදුසු පරිසරයක් ඇතිකිරීම හේතුවෙන් සෞඛ්‍ය සේවා අංශවල ප්‍රශ්න කිරීම් වලටද අධිකාරිය ලක්ව තිබුණි.
- (ඇ) සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට නාගරික පුනර්ජීවන ව්‍යාපෘතිය යටතේ ඉදිකරන ලද මහල් නිවාස ව්‍යාපෘති 09 ක් යටතේ නිවාස 4,937 ක් නිවාස ලාභීන්ට පවරා තිබුණද, එම නිවාසවල නඩත්තු හා කළමනාකරණ කටයුතු සිදුකිරීමට නිවාසලාභීන්ගෙන් සැදුම්ලත් කළමනාකරණ සංස්ථා පිහිටුවීමට අදාල බලයලත් ආයතන වලට එම කටයුතු පවරා නොතිබුණි.

6. පද්ධති හා පාලනය

විගණනයේදී නිරීක්ෂණය වූ පද්ධති හා පාලන අඩුපාඩු පිළිබඳ වරින්වර අධිකාරියේ සභාපතිවරයා දැනුවත් කරන ලදී. පහත සඳහන් පාලන ක්ෂේත්‍රයන් කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමුකළ යුතු වේ.

- (අ) ගිණුම්කරණය
- (ආ) පරිසරණක ගිණුම්කරණ පද්ධතියේ මෙහෙයවීම
- (ඇ) ණයගැති / ණය හිමි පාලන
- (ඈ) අත්තිකාරම් පාලනය
- (ඉ) අයවැය පාලනය
- (ඊ) වත්කම් කළමනාකරණය
- (උ) ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලිය
- (ඌ) මානව සම්පත් කළමනාකරණය
- (එ) බදු කළමනාකරණය